

Bonhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móczny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosc da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje džělaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa żo kóždu żobotu w Gsmolerjez knihicžischčeřni w Budyschinje a je tam sa sichtwórtlétnu pschedpłatu 40 np. dostacż.

21. njedžela po świątej Trojiz.

Efes. 6, 10—17.

„Wobróńcze żo, Boże džeczi!“ tak klineži nam s tuteje wojerſkeje epistole Pawołej. Wón nam praji:

Schto mam y na wuknyčz we kschesczijanskej wojerſkej schuli:

1. Dowérjenje na wójwodú;
2. Kedžbu na njepschecžela;
3. Wuwuczenje w brónjach.

1. Napožledk, moji bratsja! Pawoł po druhich wschelakich wucžbach wucži. We wojerſkej schuli mam y wschitz y wuknyčz: najprjedy dowérjenje na wójwodú. Moji bratsja! wón praji. Duż je wón nasch žobubědžer; wón żo do wójwiska postaji. Njedýrbjało to naž wubudzicž? „Wožylíńcze żo!“ Tole napominanje je nusne, dokelž my husto a khetſje wožlabnjemy w prózach a starosczach žiwjenja. „Wožylíńcze żo w tym Čnjesu!“ „Jed'n twjerdý hród je nasch Bóh žam.“ Wón je nasch Sbóžnik a w jeho towarzystwie žmy my žylni, czim nutrnischo żo my s nim swjasamy a s jeho žórla jenu móz po druhzej čeřepam. „Wožylíńcze żo w mozy jeho žylnosćze!“ Nasch Luther spěwasche: „Móz nascha dobycž njemóže, my žmy s njej jara žlabi.“ Kajki je wón nasch Sbóžnik pak mózny Čnjes we žwojim spytowanju, w džiwach, we wumozjenju, pschi žwojim horjestacžu a ſ njebjušpěcžu! Haj, Chrystus je nasch kral. Duż woblecžze żo žylu brón Božu. Wona żo njeſestari. Duż w dowérjenju na wójwodú do bitwy.

2. Kedžbuicze na njepschecžela. „So mohli wobstacz pshecžiwo čzertowskemu ležnemu nadběhanju.“ Tón sly njepschecžel ma žwojich towarſchow. Ał kaf wón wojuje w žwojim ležnym nadběhanju!

„Sly starý njepschecžel,
Wón jara mózny je
A ma doſcž ležnosćze,
Tu psches njoh' nichtó njeje.“

Wabjenja hrécha, snutskowne běženja naž nadběhaju. A ta sła móz hromadže skutkuje — na naž mérja żo žehliwe schipy ſleho njepschecžela. Alle my mózem y stroſchtini bycž. Wsmimy na żo žylu brón Božu.

3. W mérje żo wojozy wuwuczenja. Kajke žu to pschihotowanja! W kralestwie Božim žu druhe brónje. Duż wsmieže na żo žylu brón Božu. Džen wojowanja nam wschtikim pschiindže. „Wojuj prawje!“ Poſledne wojowanje wescze pschiindže w žmijertnej hodžinje. Te brónje nam Pawoł wopisuje, kajkež žo wone tehdom trjebachu na bitwischę. Baž wérnosćze! Sprawnoſć a wérnosćz mutrobu wobtwjerdžuje a wužwobodžuje. Kábat prawdoſćze! Wěstoſćz modacža naschich hréchow wobróni pshecžiwo ſadwelowanju. Schkit wérny! Schtóż Bohu wéri, tež žwérny wostanje. Klobuk ſboža! Nadžija kaž klobuk na hlowje naž wobarnuje w ſtysknosćzach. Mjecž Duch! Mjecž Duch psches Bože žlowo je Žesuž nałożil w spytowanjach. Boži Duch naž wucži prawe žlowo namakacž a tał nałożicž, žo wutrobu trjechi.

Duž, lubi kschesczijenjo, do wojoowanja „wo węcznu dobyczeńsku krónu tole nasche žyłe žiwjenje!”
Hamjeń.

Duchowne brónje kschesczijana.

(Efes. 6, 10—17.)

Božu brón ſo woblecžje,
Dżeržce twjerdze khorhoj kchija,
So wam kiwa dobycze,
Hdyž ſo njepſcheczeljo bliža;
Khrysta kchij budž wasch paner,
Tón wam jažni cžemnu cžer.

Božu brón ſo woblecžje,
Krucze ſapschimicze ſchlit wěry;
S nim wy haſhacz móžecze
Žahle ſchipy nimo mery,
Kotryž ſky duch wutſela
Na kóždeho kſhesczana.

Božu brón ſo woblecžje,
Gšwoje ledžby wopaſajcze
S wérnoſczi, kiž ſ njebja je,
Klobuk ſboža ſebi ſtajcze;
Poſylnicze ſo we Boſy,
Kóždy njech je hotowy.

Božu brón ſo woblecžje,
Kabat prawdy ſložje na ſo,
Schlbrnje ſo tež wobujcze,
Wójna hroſy pſchezo ſaſo;
Duž mjecz Ducha pſchimajcze,
Kotryž ſłowo Bože je.

Božu brón ſo woblecžje,
Mózny njepſcheczel wasch ſtawa,
Kotryž knježi w cžemnocze,
Nad wami ſej phta prawa;
Wón wam móže ſbóžnoſcž wſacž,
Nochcze ſ nim wojowarz.

Duž nětk ſa brón pſchimajcze,
Kiž wam ſpožeži Boža hnada;
S njepſcheczelom wojujcze,
Hacž wón pſchewinjeny pada,
Dha wam kiwa hnadna mſda:
Palma, króna njebjeſka!

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſchuli.

(Potračowanje.)

b. Schto ma wón cžinicž? Wuhleſchko, ſo njepalaže, ſ tym k žehlenju pſchinjeſch, hdyž jemu žahle wuhlo pſchipołožiſh. Dyrbi ſo w džeczoch kherluſch žiwych ſežinicž, dha ma wuczer žiwych bycz. Wón dyrbi ſo do njeho ſacžitacž, ſamodlicž. Cžim hóle wón to cžini, cžim jažniſcho a cžim bohatscho-kherluſchowé wopſchijecze pſched jeho duschu ſtupa a cžim pſlodniſchi móže jón wón ſa džecži ſežinicž. Móžeſli wón pſchi týmle pſchihotowazym ſabjerañju ſ kherluſchom na jeho žórko wróčzo hicž, dha budže wón jemu niz jeno ſrošmliwſchi, ale tež lubſchi, taſ ſo móže jón nětko džeczom luby a drohi ſežinicž. Pſchetož wot teho wſchitko wot-

wižuje a ſa tym mamy pſchede wſchém ſtačz, ſo ſo kherluſch džeczom jažny a luby ſežini a ſo ſo to jažne a luboſčinjene w jich duschach w obtwjerdzi. Tež starajm ſo po móžnoſczi ſa to, ſo ſo w ſchuli wuknjeny a ſwucžowaný kherluſch tež ſwonka ſchule a ſwonka žirkwje ſpěwa. My wuczerjo chzem ſeho dla ſi dobrým pſchikkadom dopředkaſhicz, chzem we ſwojich domach pilnje ſpěwacž, a potom džeczni niz jeno kſhutnje napominacž, ſo býchu to we ſwojich domach tež cžinile, ale jím tež roſpoſas dacž hdy a taſ móže ſo to ſtačz. Wſchelake domjaze džela, domjaze ſwjetzenje, domjaze wjeſela a czeřpenja k ſpěwanju ſklađnoſcž poſticežju. Schtož džecz i a pſches džecz dorofčených k temu pſchinjeſe, ſo ſo tute ſklađnoſcze wužija, tón ſebi džak wótcziny ſaſluži. A dyrbjala-li ta tónle džak ſapowjedzicž, dha tola njebjeſke myto njewuwostanje.

(Pſchichodnje dale.)

Sſlónčko w naſymje.

1. Mójs. 31, 2: A ſakub tež widžeshe Labanowe woblicžo, a hlaſ, mono njebeshe pſchecziwo njemu jako wcžera abo ſa wcžerawſchim.

(Gerof.)

W naſymje, hlaſ, kſlónčko ſo khowa w ſcherej mhlí, Labanowe woblicžo ſo tež ſamrōčzi.

Prijedy lubje witaſche ſwojoh' ſakuba,
Nětk paſ dleje njesetze, ſo wón pſchebýwa.

Šakubje, duž křiſtch ſwmi, hotuj domoj ſo,
Wuſcžete ſu róže cži, kſlónčko ſblédnýlo.

* * *

W naſymje, hlaſ, kſlónčko ſo khowa w ſcherej mhlí, Labanowe woblicžo tež ſo ſamrōčzi.

Tež mi jeho mjeswocžo ſo taſ poſkaſo,
Hdyž mi wuſhiluje ſo luboſč khablaſa.

Hdyž je nahle wutroba, prijedy ſwérna mi,
Sso mi ſymna ſjewika, rjeknywſchi: „Nětk dži!“

Hdyž je ruka puſchcziła na poſkledku mje,
Dokelž wjazyň njeſta ſwětli radoſtne;

Hdyž mi lube woko ſo prijedy ſmějeſche,
Nětk paſ čeſczo druhoho na mnje njehladnje;

Hdyž mój ſuſod ſboža mi poſchecž njemóže,
Teſo kſlónčko w ſawiſczi mi ſo ſkhowuje;

A hdyž moje njefože ſwérných ſwotcžeri,
Runje taſ kaž ſyma to cžini ſ ptacžkami;

Hdyž je čłowiska luboſč wſcha rucže ſhinyła,
Kaž je ſ deſchcžom ſwětliná khetſje poſajſchla;

A hdyž ſwět, kiž wcžera mi paſmy ſeželiſche,
Dženž, hdyž tež ſym jenajki, wola: „Kſchijuziſche!“ —

* * *

W naſymje, hlaſ, kſlónčko ſo khowa w ſcherej mhlí, Labanowe woblicžo tež ſo ſamrōčzi.

Tola ſnaju woblicžo, pſchezo luboſne,
Kiž wſchaf njem'že měnicž ſo, pſchezo miſe je.

Hacž ſo kſlónčko poſměwa, wjedro hroſy mi,
Te paſ lubje poſlada na mnje w mrokočzi.

Hacž mi poſhilm ſwět je, hacž mi hroſay tu,
Bóh ſo na mni ſmiluje, pſchikhadžam-ſi 'mu.

Miloscžiwo poſlada na mnje kſhudžinku:

„Schto cži je?“ ſo woprascha, „ſjew mi wutrobu.“ —

Mojoh' Boha woblicžo, ſ węcznej luboſču,
S móznym wokom kſilesch ſo k džesžu ſwojemu.

Tež mi starzej pſchiliwa hiſcheze w ſmilnoſczi,
Kaž ſym to žnó ſhonil ja w ſwojej mlođoſczi.

Wci ſo ſmēwa na ranje w rožy kraſnoſće,
Na mnje hlađa pſchipoldnju w klōnčnej jaſnoće;
Hlađa na mnje w hwěſdžiczkach w nôznej cžiſchini:
„Horkach bydlí w njebjeſach Wótz najhwěrníſhi;“
Hlađa ſmilnje nade mnju w ſenjeſu Jeſuſu:
„To kym cžinil ſa tebje, ſchto mi cžinisch tu?“ —

Surij Bróſt.

Džerž, ſchtož maſch, ſo by ničto njewſal twoju krónu.

(Sjew. Žana 3, 11.)

We Stuttgartſkej hospitalſkej zyrkwi ludžo pſched lětami pſchi wotewrjenju rowow cželo namakachu, ke kotremuž mnosy putnikuja, kotsiž pucž k žiwemu ſlowu w Božim domje njepytaju. Spomnjene cželo mějeſche pierschjeſti ſapišmom „Plutôt mourir que changer“, to rěka: „radſcho wumrjecz dyžli wotměnjeſz abo druheje myſle bywacž.“ Na ežo ſo tole napiſmo pocžahuje, hacž na mandželsku ſhwěru, abo na ſhwěrnoſć wěry a wuſnacža, hiſchčeze wuſnacžnje njeje. Ale my ſměm tole ſlowo naložicž na kſchecžijansku zyrkej a na jenotliweho kſchecžijana w jeho ſtejſchcu k wuſnacžu: „Radſcho wumrjecz dyžli wotměnjeſz!“

Džak budž Bohu, zyrkej ſwoje wuſnacže njewotměnja, a runje tehodla wona njewumrje. A ty, luby kſchecžijano, džerž, ſchtož maſch, ſo by ničto njewſal twoju krónu. To je ſlowo, ſa hodžinu ſpytowanja. Cžert tež Božich wuſwolených ſpytuje, ſo by ſo ſjevišlo, ſchtož je w jich wutrobach. W cžim ſpytowanje wobſteji? ſpytowarjej je pſhezo wo to cžinicž, ſo ſo ſjenoczeńſtwo ſe Šbóžnikom roſwježe abo pſchetorhnje. Džeržiſh ſo ty twjerdže Jeſuſa a jeho ſlowa, ſtejſich ty ſi nimi w žiwjeňſkim ſwjaſku, dha ſy ſakorjeniſh a ſylny w jeho mož. Potom pak njedaj ſo ſažo wotwabieſz a wottraſchicž. Wotwabieſz chze naſ ſpytowar ſi thym barbjenjom, kaž by ſa kſchecžijana hiſchčeze něſhto lepſche bylo, dyžli ta ſymplojta wotwibnoſć wot Jeſuſa a jeho ſlowa. Nějepoſlučajmy na njeho! Wottraſchicž chze wón naſ ſe wſchelakimi hroženjemi. Ale wón je khar wot ſpocžatka. Woſkebje nětko rěka, wudžeržecž w cžazu ſpytowanja, kiz w tu khwili na ſemi knježi. Niedajmy ſo wo dobycžerſke myto pſchinjeſz; jeno pſchewinjerzej króna ſkluſha. Džerž, ſchtož maſch!

F.

Dowěrjenje k Bohu.

Je to prawe dowěrjenje, hdžž ſlepý, wot widžazeho wjedženy, tola hinač do předka njendže, hacž ſi bojoſežu a ſtyknoscžu, ſo ſukomaj dale maſhajo? — A tola my husto ſami ſwojemu njebjeſkemu Wózzej lepſcheho dowěrjenja njewopokaſujem.

Tačo džecžo běch junu džen pola ſwojeje wowlki pſchebył. Na wjecžor cžezke hrimanje pſchińdže a deſchęſik ſo lijeſche. „Džecžo, kaſ chzeſh domoj pſchinieſz?“ ſtara wowlka praſi. A duž pſchińdže mój nan, mokř, ſo woda wot njeho bězesche, po mnje. Wón mějeſche wulki, dolhi, módry mantl, w kajlichž mužojo tehdom kſhodžachu, a jačo mój wotenwzechmoj, praſi wón: „Pbój tu ſpody!“ Duž ſaléſech ſpody mantla a ſo nanoweje ruki džeržach a nětko dopředka! — Sso wě, ſo nicžo widžecž njemóžach, to džesche plaeſ! pſches ſluž a bloto, ja tež deſchęſik klyſchach a žaſtoſne hrimanje a ſo nanoweje ruki kózde wokomlikjenje twjerdſho pſchimnych; a ja bych tola hlypý był, bych-ſi chžyl ſkoržicž, ſo je cžmu wokoło mje! — To dže běſche nanowý mantl, pod kotrymž běch wobarnowaný pſchecžimo deſchęſikej, kiz cžmu cžinjesche. Nan pucž widži, to ja wjedžach. Skóncžnje wón ſtejo wosta, mantl róžno ſejzini a mój běchmoj domoj. Ta do macžerneho pſchecželneho

woblicža a do naſcheje ſwětleje čzopleje iſtowý pohladach, a běſche mi tač derje, kaž móže to čzlowjekej jenož domach byz! Wěſo nan běſche mje domoj dowiedł; hdžze by mje hewač pſchinjeſz chžyl? — A tač je tež ſ naſchim njebjeſkim Wózjom. Ale ſchto dha ſ naſ podawa ſo tač ſtroſchtne pod jeho kſchidko a dže ſ nim pſches wichor a njewjedro, ſo hewač wo ničo njestarajo, kiba ſo ſo jeho ruki pſhezo twjerdſho pſchima.

Wjecžorný měr.

Wjecžor ſežený niži
Na doł, na hona,
Teſho měr ſo bliži
S dychom zephyra.

Měžacž ſ njebja dele
Semju ſlěborni,
Fromny džaki ſežele
Božej miloſeži.

Zemu troscht kže nôzny
S měra wjecžora:
Derje ſpi, ty sprózny,
Twój Wóz njeſdréma!

K. A. Fiedler.

Marja ſ Drjonowa.

Staroſerbſka powjescž. ſ delnjoſlužiſchězinh podał K. A. Fiedler.

Schtož w ſečze do Blótow w Delních Lužicach pſchińdže a ſa Božu rjanu ſtvrbi jaſnej wocži a wjehelu wutrobu ſobu pſchinjeſe tón dýrbi ſo tam ſradowacž nad luboſnym wotměnjenjom polow a holow, ūkow a hajow; kaſ te ſamotne domy a hoſpodařtwa, na malých ūkłach ſtejaze, ſu wobdate wot plódných ſahonow, ſelených hajow a pſchyných ūkow; kaſ ſo bohate wotnohi Sprewje do wſchěch ūkow wobrocžeu a po nich cžołny ſi pilnými burami jěſdža, kaž wosy po dróſy. Tač tam to njeje pſhezo bylo. —

Pucžujiſch wot Smogorjowa k Bórkowam, dha pſchińdžesč k bórkowskemu hrodžiſchcu abo k tač mjenowanemu „hrodej“. Pſchi tymle ſlowje budžesč ſo ſnanu něčeho wulkeho nadžecž, ale ty tam dale nicžo njenadeńdžesč, dyžli wuſchinu, wobdzělanu a wobſytu ſe wſchelakim ſitom, a wokoło horž wuhladasch tam daloke ūki, ſi wólschowymi hajkami pſcheroscžene.

Pſched wjeli ſtow lětami ſtejſeſhe na pomjenowanej wuſchinje twjerdy hród herbskich kralow, wobdaty wot wuſholich naſhypow a hlubokich brjohow. Wón ležesche hluboko nutschka w cžémnym lěku Blótow, koło wokoło wot wotnohow Sprewje, wot ſtejazých bahnow a ſapadowazých tonidlow wobdaty, kotrež ſo tři, haj ſchýri hodžinu daloko roſſchěrjachu, předy hacž tajke krajiny pſchińdžechu, hdžez ſo ſažo po pucžach kſhodžesč abo ſ wosami jěſdžesče. So je po tajkim dobycže tuteho hrodu herbskich kralow w ſwojim cžazu jara cžezka wěz byz dyrbjalá, móže ſebi kózdy myſlicž. A ſaloženju tuteje mózneje twjerdžisny je ſ wulkej prózu do jeneho ſ tehdomiſtich bahnow tam, ſnanu ſ daloka ſem, dobra pierschę, kiz ſo hewač nihdže wokoło Bórkowow njenamała, wožena a tač wuſhóka a ſchéróka hora naſhypana, ſo mohla na njej zyla wjefka ſtacž. Nihdže w Hornych Lužicach tajke hrodžiſchę njenamała, kaž tuto je, ſo by tajku ſchérókoſcž mělo abo tač džiwnje na podobnoſcž wulkeje hwěſdy twarjene bylo. Na mnohich měſtach drje je nětko ſtažene a dele ſkopane, hluboke hrjebje ſu ſe ſemju wuſpelnjene a wuſhóke naſhypy wotnoſchene, dokež ſo tam, hdžez něhdž herbsky kralojo pſchebywachu, nětko rola džela; tam, hdžez woni něhdž ſi mječzemi ſejhravachu, burski muž nětko ſwoju kožu wóſi a

smahowozę žito žycze. Tam a žem namaka ſo hiſhcze někaſki ſbytk ſ hroda herbſtich kralow, kaž n. psch. ſkote jehly a rjeczaſki, kónz̄ wot klokow abo hlebijow, cžrijopy, wuhlo abo druhı malý cžapor. Tu běchu tež rowy něhdusich herbſtich wjerchow; psche- tož w nowishim cžaſu namakachu tudy ſkote diademy a popielnižy ſe ſlothmi rynkami a ſlothmi rjeczaſami. — W nastupanju ſalo- ženja ſpomnjeneho hrodžiſcheža pola Bórkowow a natwarjenja tamniſcheho hroda něhdusich herbſtich kralow stare ſchroniki ſlědo- waze piſzaju.

W džewjathm lětſtotku po Chr. knježesche nad milčanskimi Sſerbami w něcziſchej Horniej Lužicy kral Pschibyſlaw (w ſtawi- ſnach tež „Crescentius“ mjenowanym), kotryž mějesche na horje Limesu pola ſtřinghaina ſwojí twjerdy hród. Dokelž běſche ſo wón psche- cžitwo Němzam poſběhnył, poſbla němſki khězor Ludwik II. ſwoje wójſko na njeho. Duž pschińdže mjes Sſerbami a Němzami wo- koło lěta 900 k ſatraschnej bitwie, w kotrejž buchu Sſerbjo wot němſkeje pschemozý ſbicži. Kral Pschibyſlaw ſčeže ſo ſe ſwojimi ſbytknymi wojoوارjemi do ſwojeho twjerdeho hrodu na Limes, hđež bu wot Němzow wobhlehnjeny. Skončenje njepſchecželjо hród dobýchu. W hrodže naſta nětlo wulke krejpschecze; jeno mała cžrijódka móžesche ſo psches njepſchecželov pscherubacž. Kral Pschibyſlaw ſtam ſtocži na połnóznej stronje ſ hroda dele, ſuny ſo ſkrađu psches kerčki, kij wokoło jeho hrodu ſtejachu, a pschińdže tak k ſwojim ludžom, kotsiž běchu jemu mjes tym wot Wojerez ſhem na pomož pschicžahnhyli a nětlo ſ ranischedo boka wojerowskeje drohi ſtejachu. Dokelž žaneje pomožy w Horniej Lužicy wjazyň njewidžesche, čekny wón ſe ſwojimi ſwěrnymi dale, ſhny ſo wo- koło Delnjeho Wujesda na czołm, ſ wjerbowych wifikow pleczeny, a pluwaſche tak po Sprewi dele hacž do Bórkowow. Tam wón ſasta, da tam ſylné hrodžiſchežo ſaložicž, natwari na nim twjerdy hród a kralowaſche nad delnjołužiſkim Sſerbami. W tuthm ſwo- jimi nowym kraleſtwje je wón potom hiſhcze dolhi cžaſ ſwoju ſwobodnoſez ſakitował a ſdžeržał. So paſ wón a jeho potom- nižy tež tudy psched njepſchecželimi nadpadami Němzow mér měli njeſhu, to poſkuje tež druha praja (Sage) herbſtkeho luda w Bórkowach, kij powjeda, so je herbſki kral, w hrodžiſchežu pola Bórkowow knježaz, dýrbjal ſwojim konjom pódłow wopak pschibicž dacž, ſo njebych u njepſchecželjo něhdze po ſlědze konjow ſchli a jeho hrođ w Blótach namakali.

Po Pschibyſlawowej ſmijerczi pječza jeho pschecžel Cžiſczibor jako Sſerbów kral na hrodžiſchežu pola Bórkowow knježesche, bě to w tym cžaſu, hđež ſo hžom wjeli Sſerbów ke ſchecžijskej wérje poſnawasche, kotsiž ſ daloka a ſcheroſa do Modleje pschi- ſhadžachu, ſo bych ſo tam k Bohu ſchecžanow modlili. Tola ſkrađu ſo woni pódla teho pschezo tež hiſhcze k ſwojemu pschi- bohu modlachu, kotryž pola Golkojz w ſhoczebuſkej holi ſtejeschke a „Czornobóh“ rěkaſche. Kral Cžecžibor ſtam paſ běſche hiſhcze pohan a wjedžesche jako tajki ſurowe knježeſtvo. Wón bě po- ihmurny muž, ſnaty tak derje psches ſwoje rubježniſtvo a ſtraschnu ſurowoſcz, kaž tež psches ſwoju móz a wutrobiloſcz. Wjazyň krócz cžyžchu němſzy wójwodži a hrabjo, we wołnoſci ſydlaz, knjež- ſtu tajkeho ſtraschnego krala kónz cžimicž, ale — kryty wot taja- zých cžemnych ležow a wobdat wot ſyłk wutrobithych a ſylnych ryczerjow — poradži ſo Cžiſcziborej pschezo ſaſo, ſo móžesche ſwojich njepſchecželov ſjebacž a jim ſbožownie wuńcz; pschetož žanemu ſ jeho njepſchecželov ſo hiſhcze radžilo njebe, hacž k herbſtemu hrodej pschicž. Poſlednja ſyla njepſchecželov, kotruž Žagan- ſti wójwoda pschecžitwo Cžiſcziborej wupoſla, bu wot tuteho do cžmowych ležow wabjena a tam ſ džela ſ wótrym mječom ſabit, ſ džela wot herbſtich ryczerjow ſajata. Popadnjenych Němzow da Cžiſczibor wuſlěkacž, jim kožu ſ kribjeta ſdręč, ſ teje ſameje

rjenjenje rěſacž, ſ tyui potom pschezo dweju a dweju hromadu ſwjasacž a jich na to wuſměſhenych domoj poſblacž, ſo by tak ſwojich němſkich njepſchecželov do bojoſež a ſtracha ſtajl. Rjane ſchecžijske džecži da wón ſojicž a je w poſanskej wérje wocžah- nyž. Nad wójnu a rubjeniſtrom mějesche Cžiſczibor ſwoje ſpodo- banje; pschi thym chžysche wón ſabycž tu staroſez a tón njemér, kotryž w ſwojej wutrobje mějesche. Domach w ſwojim hrodže njenamała wón žaneho wotpočinka, dokelž žaneho džecža, žaneho ſyna njeměſeſe. Ta myſl, ſo budže wón poſledni ſwojeho rodu a ſo ſ nim ſplah herbſtich kralow, kotsiž ſu lětſtotki dołho nad herbſtik ſudom knježili, wotemreje, ta myſl ſahna jemu ſpanje ſ wocžow a honjeſche jeho noz̄ a wodnjo w njepoſkoju wokoło; jeho mandžeſſka Dobrowka paſ ſydasche we ſwojej komorzy a njeſaſta plakacž a ſo rudžicž.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Sſerbſka hlowna konferenza ſměje ſwoje naſymſke poſedzenje ſchtwórk 20. ſtobra dop. w 10 hodž. w Sſerbſkim Domje.

— Sa wychiſcheho dwórkeho a naměſtneho pschedſhydu evan- gelfko-lutherskeho krajneho konsistorſta w Draždānach je ſo knjeſ ſuperintendent a wychiſchi konsitorialny radžicžel Dibelius w Draž- dānach pomjenował.

— Nasch wjelecžescheny k. farař Handrik w Husz ſwječesche ſanđenu wutoru ſwojí 25 lětny ſaſtojúſki jubilej. Hdyž je najpriedy pschi Michalskej zyrfki w Budyschinje, na to w Minakale ſkutko- wał, je nětlo hžom 20. lěto pola naſ. Kajku pschilhloſcž je ſebi ſe ſwojim ſwěrnym dželom wudobyl, je ſo pschi tej ſkla- noſcž ſjawnje poſala. Se ſtrony zyrfwineho a ſchulſkeho prjód- ſtejefſta, wojerſkeho a ſpěwanſkeho towarzſta, wožadžinych wu- cžerjow, miſionskeho towarzſta atd. doſta rjane drohotne dary. Wutoru dopoſdnja ſo na farje 19 herbſtich duchownych ſeñdze, ſo bych ſwoje ſbožopſchecža pschimyſli. Knjeſ farař Mrvšak jaſo pschedſhyda herbſkeje hlowneje přeđaſkeje konferenzu wudželi k. jubilarej po dlejſchej hnijazej rěči požohnowanje, k. farař Waltar poſtrowi jeho ſe ſwiedženſkim ſpěwom a k. farař Kschijan w mjenje Budyschijskeje herbſkeje konferenzu a k. far. Kjeda ſ Budyschina w mjenje měſtečanskeje němſkeje konferenzu ſ naręču. Pschi tym buchu dary: Botivna taſla, dwaj ſlěbornaj ſwěčnikaj a ſlěborna ſchla pschepodate. Knjeſ ſchulſki radžicžel Bach bě pschipoſnawaze piſmo ſchulſkeje inspekziye pschimyſli, kaž bě tež tajke piſmo wot duchownſkeje wychiſnosće dōſchlo.

Bóh daj k. jubilarej hiſhcze wjeli lět ſaſtojúſkeho ſkutkowanja ſ ſbožu jeho wožadý a ſwójby!

Dalishe dobrovolne dary ſa wbohe armeniſle ſyrotu:

S Rakečanskeje wožady:

M. M. ſ Komorowa	6 hr. — np.
M. Sch. ſ Ralez	2 " — "

Hromadže: 8 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobny džak.

Gólež, redaktor

„Pomhaſ Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchěch pschecžela w a ſtřiach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtarč. Na ſchtwórci lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.